

2020OGV49

DATUM	7-12-2020
AAN	Commissie Omgevingsvisie
VAN	gedeputeerde van Essen
DOORKIESNUMMER	--
ONDERWERP	Voortgang en Outline besluitvormings- en participatieproces regionale programmering wonen en werken

---

Geachte commissieleden,

Op 30 september jongstleden heeft uw Staten het '[Kader voor de regionale programmering wonen en werken](#)' vastgesteld. Tijdens deze behandeling heb ik u toegezegd u regelmatig op de hoogte te houden van de voortgang van het proces. Met dit memo bericht ik u, mede namens mijn collega's Strijk en Van Muilekom, over de voortgang. Voorts informeer ik u over de voorgenomen participatie, de planMER voor het programma en de aangepaste planning.

1. Stand van zaken regionale programmering

Zoals u bekend werken we met de Utrechtse gemeenten in de drie regio's U16, Regio Amersfoort en Regio Foodvalley aan de programma's. Wij hebben bureau Stec opdracht gegeven voor het begeleiden van deze regionale processen. Omdat er sprake is van een nieuw proces en werkwijze, heeft het overleg over het inrichten van het proces in de regio's meer tijd geveerd dan wij oorspronkelijk in de planning hadden beoogd, maar inmiddels worden er in de regio's inhoudelijke gesprekken gevoerd en vindt de onderlinge afstemming plaats. De eerste resultaten worden in de regionale bestuurlijke overleggen besproken. Aan de orde zijn zowel de kwalitatieve criteria als de plannen voor woningbouw (waarbij de door de gemeente ingevulde provinciale planmonitor als basis wordt gebruikt) en de plannen voor bedrijventerreinen, waarbij de onderzoeken naar de behoefte en de intensiveringsmogelijkheden op bestaande terreinen een belangrijke rol spelen. Uit een recent door Stec uitgevoerd onderzoek blijkt dat er nog substantiële ruimtewinst te behalen valt door intensivering op bestaande bedrijventerreinen. Uw Staten zullen hierover binnenkort nader worden geïnformeerd. Op dit moment kunnen we nog geen inzicht geven in nieuwe locaties die in de regionale programmering worden ingebracht. Zoals reeds in het [kader](#) aangegeven is er nadrukkelijk sprake van een groeimodel: de eerste regionale programma's, die naar verwachting gereed zijn in het eerste kwartaal van 2021, zullen zich met name richten op de korte termijn (de eerste vijf tot tien jaar). Voor wat betreft de in het [kader](#) genoemde kwalitatieve aspecten richten deze eerste programma's zich met name op het formuleren van een gezamenlijke ambitie en afspraken over inventarisatie en monitoring. Desgewenst kunnen deze afspraken bij volgende herzieningen specifiek worden ingevuld.

Een regionaal bestuurlijk overleg (gemeenten en provincie) neemt volgens planning in maart 2021 een besluit over de regionale programma's, en vervolgens nemen de afzonderlijke gemeenten een besluit (april / mei 2021). Wij zien het regionaal programmeren als een proces dat uitmondt in afspraken op regionaal niveau. GS nemen kennis van de regionale programma's, en stellen zelf het provinciale programma vast. Belangrijk is wel dat als er locaties worden opgenomen in regionale programma's die voor de provincie niet aanvaardbaar zijn, dit zo spoedig mogelijk duidelijk is bij de regio's en afzonderlijke gemeenten.

2. Participatie

Tijdens de digitale inloopavonden Omgevingsvisie en interim omgevingsverordening, is veel geïnformeerd naar de wijze waarop de locatiekeuze voor woningbouw en bedrijventerreinen tot stand komt, en hoe men over de inhoud daarvan geïnformeerd wordt c.q. zijn/haar mening en/of eigen ideeën kenbaar kan maken. Ook in veel ontvangen zienswijzen wordt gevraagd om participatiemogelijkheden en een transparant proces. Dit geldt zowel voor stakeholders, een breed spectrum variërend van ontwikkelaars tot de NMU, als voor inwoners. Gezien het

belang van de besluitvorming over de regionale programmering, waarin toekomstige locaties voor wonen en werken worden vastgelegd, vinden wij dit een terecht punt. Daarom hebben we de volgende acties in gang gezet.

Op 2 momenten stellen we stakeholders in de gelegenheid hun mening t.a.v. te maken keuzes kenbaar te maken en ideeën in te brengen. Dit is goed voor de kwaliteit en het realisme van de plannen én voor het draagvlak:

- Op 3 december organiseren we een ambtelijke digitale bijeenkomst – provincie breed. Hierin wordt een toelichting gegeven op het proces van regionale programmering, specifieke aspecten ten aanzien van wonen en werken, en de regionale processen. Het doel van deze bijeenkomst is om enerzijds stakeholders te informeren over het proces van regionale programmering, en anderzijds om informatie op te halen bij stakeholders die input kunnen vormen voor de regionale programmeringsafspraken. Qua stakeholders gaat het ondermeer om corporaties, bouwers, ontwikkelaars, VNO/NCW, MKB Midden Nederland maar ook natuur- en milieuorganisaties. Medeoverheden als waterschappen, gemeenten en Rijk zijn ook uitgenodigd. Stakeholders die specifieke wensen hebben (bijvoorbeeld een nieuwe locatie willen inbrengen) worden tijdens deze bijeenkomst uitgenodigd om zelf contact op te nemen met de betreffende gemeente. De locaties voor wonen en werken worden immers in de regionale programmering ingebracht door de gemeenten.
- In de regionale processen is voorts begin 2021 voorzien in een specifieke consultatie per regionaal programma. De vorm daarvan kan per regio verschillen. Belangrijk is dat deze consultatie plaatsvindt op een moment dat er nog voldoende ruimte is om reacties te verwerken in de regionale programma's.

In deze fase wordt vanuit de provincie geen specifieke participatie voor lokale inwoners en lokaal gevestigde ondernemers georganiseerd. De gemeenten brengen locaties in voor het regionale programma. Verwacht mag worden dat zij locaties inbrengen die op lokaal draagvlak mogen rekenen, en daar zonodig zelf nog aanvullende participatie voor organiseren. Dit gebeurt ook bij de meeste gemeenten, bijvoorbeeld in het kader van het opstellen van een gemeentelijke omgevings-, toekomst- of woonvisie. Wij zullen hiernaar informeren bij gemeenten en waar nodig aanmoedigen dit wel te doen.

Voorts zijn wij van plan om het Ontwerp-provinciale programma voor wonen en werken ter visie te leggen, zodat iedereen op het ontwerp kan reageren. Deze tervisielegging was eerder nog niet voorzien, maar gezien het belang van het onderwerp, de wens tot voldoende inspraakmogelijkheden, en de verplichte terinzagelegging van het planMER bij het programma hebben wij besloten dit wel te doen.

Wij betrekken de zienswijzen die hierop binnenkomen bij onze besluitvorming over het definitieve Provinciaal programma wonen en werken. Dit heeft uiteraard wel consequenties voor de planning, zie verder onder 4.

3. PlanMER

Omdat het provinciaal programma kaderstellend is voor de bestemmingsplannen (en onder de Omgevingswet voor omgevingsplannen) van gemeenten en omdat op voorhand niet kan worden uitgesloten dat er geen significant negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, is het noodzakelijk om een planMER op te stellen voor het provinciaal programma. Qua beoordeling willen we zo veel mogelijk aansluiten bij de methodiek zoals deze gebruikt is in de [planMER Omgevingsvisie](#). Deze planMER wonen en werken kan dan ook worden beschouwd als aanvulling op de planMER Omgevingsvisie. De planMER voor de Omgevingsvisie is op een provinciebreed abstractieniveau uitgewerkt. De planMER wonen en werken sluit aan bij het abstractieniveau van het provinciaal programma wonen en werken, waarbij er wordt gekeken naar enerzijds de effecten van het totale volume wonen en werken per gemeente en anderzijds nieuwe uitbreidingslocaties.

Voorafgaande aan het opstellen van de planMER wordt een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) opgesteld. De NRD bevat informatie over de regionale programmering en beschrijft wat er wordt onderzocht in de planMER en op welke manier. De NRD wordt door ons college vastgesteld (naar verwachting begin januari) en zal daarna gedurende 6 weken ter inzage worden gelegd. Ook hier kan iedereen op reageren. De reacties betrekken we bij het opstellen van de planMER. De NRD zal ter informatie aan u worden toegezonden.

Het opstellen van de planMER loopt gelijktijdig met de regionale processen waarin we komen tot regionale programmeringsafspraken. Inzichten vanuit de planMER kunnen op deze wijze input vormen voor het traject van regionale programmering en indien nodig helpen bij de te maken keuzes. Daarom vindt het opstellen van de planMER plaats in nauwe afstemming met de regionale trajecten.

De planMER kent een wettelijke verplichting voor terinzagelegging. GS stellen deze tegelijk vast met het Provinciaal programma wonen en werken (zie punt 4).

4. Besluitvorming over Provinciaal programma wonen en werken (inclusief terinzagelegging)

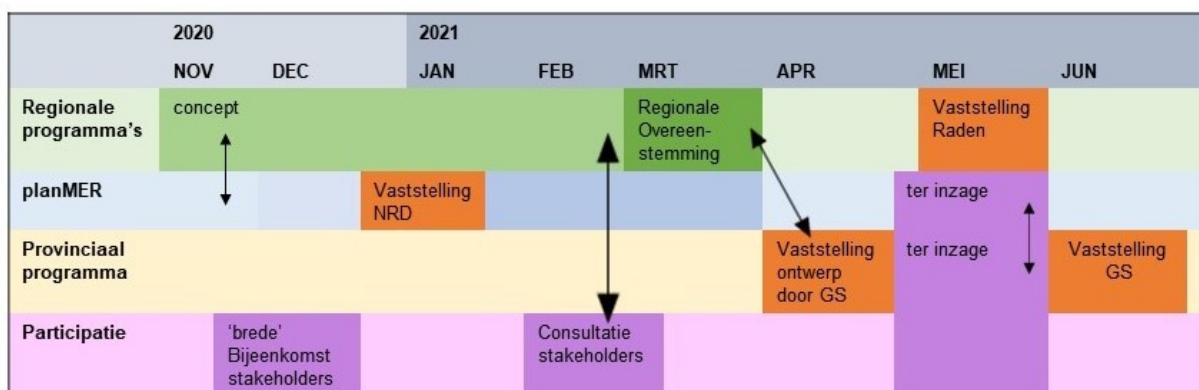
Zoals in het [kader](#) aangegeven nemen wij de essentie van de drie regionale programma's op in het Provinciaal programma wonen en werken. Dat programma is abstracter van aard dan de regionale programma's en zal naar verwachting in ieder geval de programma's wonen en werken per regio en per gemeente bevatten, waarbij alle uitbreidingslocaties afzonderlijk zijn opgenomen.

GS kunnen het Ontwerp Provinciaal programma door GS rond 1 april vaststellen, nadat er binnen de regio's overeenstemming is over de regionale programma's. Op dat moment is volgens planning ook de planMER gereed. De besluitvorming over het regionaal programma in de afzonderlijke gemeenteraden is dan waarschijnlijk nog niet afgerond, maar dat is ook niet noodzakelijk; door de extra tijd die nodig is voor de terinzagelegging, kunnen de raadsbesluiten waarschijnlijk nog bij de vaststelling van het definitieve provinciale programma betrokken worden.

Het Ontwerp Provinciaal programma wonen en werken wordt vervolgens tegelijk met het planMER ter inzage gelegd. Het is logisch dat niet alleen het planMER, maar ook het programma waarop dat betrekking heeft ter inzage wordt gelegd. Iedereen (overheden, stakeholders, burgers etc.) heeft dan 6 weken gelegenheid te reageren op het Ontwerp (zienswijzen indienen). Na afloop van de termijn van terinzagelegging verwerken we de zienswijzen en stellen het provinciale programma vast. Streven is om dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk in juni 2021 te doen.

Daarna is het aan gemeenten om concrete (omgevings)plannen te maken voor de woon- en werklocaties.

In onderstaand schema is de aangepaste planning weergegeven. Door de tijd die nodig is voor de terinzagelegging vindt uiteindelijke vaststelling van het programma zo'n twee maanden later plaats. Omdat in de Ontwerp Interim Omgevingsverordening is aangegeven dat bestemmingsplannen voor wonen en werken moeten passen in het provinciale programma zou dit kunnen leiden tot vertraging van plannen. Met name voor een paar van de zeven bedrijventerreinen kan verder uitstel een knelpunt zijn en dat willen wij zo veel als mogelijk voorkomen. We nemen hierover contact op met deze zeven gemeenten om dit knelpunt in kaart te brengen. De ontvangen informatie betrekken we, met die uit de ontvangen zienswijzen, bij het voorstel van ons college tot vaststelling van de Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening.

5. Betrokkenheid PS

Ik heb u toegezegd u tijdens het proces van regionale programmering te blijven informeren over de voortgang, in ieder geval mondeling en, als daar aanleiding toe is, schriftelijk. Ik verwacht dat in maart de regionale programma's zodanig vorm hebben gekregen, dat ik u inhoudelijk kan informeren. Ik geef u in overweging om rond die tijd daarover een informatieve bijeenkomst te beleggen. In ieder geval zal ik de NRD, het Ontwerp

provinciaal programma, de planMER, de reactie op de zienswijzen en het vastgestelde programma ter informatie aan u toezenden.